

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 2. maja.

O razmerah mej Nemčijo in Rusijo čujejo se razni, čestokrat nasprotujoči si glasovi. Zanimivo je, kar o tem piše „Schlesische Zeitung“, o katerej je znano, da navadno dobiva svoje informacije premo iz Berolina ter je torej dobro poučena. Ta list pisal je pred par dnevi tako: „Rusija že davno ni več orjak na glinastih nogah. Vojsko svojo spravila je na visoko stopinjo završenosti, od dne do dne obožuje se močnejše. V Aziji dokazala je in še dokazuje, da ima prikladnih svojstev za take kulturne vloge, katerih bi se nobena druga država ne lotila. Poslednji čas pokazala je dejanski, da umeje boriti se s finančno krizo in da je sklenila, urediti svoje državno gospodarstvo. Pri vsem tem pa more Ru-

sija le z vojno doseči smotre, njej namenjene po zgodovinskem zakonu, katerih ona izza Petra Velikega ni nikdar pustila iz očí. Vse ostale evropske države morejo biti zadovoljne s svojimi sedanjimi mejami in baviti se samo s svojim notranjim razvojem; jedina Rusija tega ne more. Za popolni razvoj nepreglednih svojih dežel, naplavljenih z rekami izlivajočih se v Črno morje, potrebuje Rusija prostega pota skozi Bospor in Dardanele. A to more doseči le z mečem v roci. No pa zaradi tega ni treba boja mej Rusijo in Nemčijo. Fantastična je misel, da drži cesta v Carigrad čez Berolin. Niti čez Dunaj ne drži ta cesta. Nemčija je jedina velika država, ki nema interesa, da bi Rusiji pot zapirala v orijentu. To je tudi Bismarck v nemškem zboru izjavil. No o tem pa ni dvojbe, da bode Rusija isti dan, ko bi se pričela vojna mej Nemčijo in Francosko, uporabila priliko, da se v orijentu približa smotrom svojim.“

S Holandskega nam prihaja nepričakovana vest. Kralj Viljem, o katerem se je pisalo, da že umira, je okreval. Izredno krepka narava njegova premagala je bolezen in pokazala se bolj zanesljivo nego zdravniška prognoza. Kralj Viljem popravil se je toliko, da ni več nesposoben za vladanje in da se bode vsled tega narodnemu zastopu (Generalstaaten) predlagalo naj izjavi, da je regentstvo nepotrebno. Narodni zastop bil je v to sklican, da bi sklenil regentstvo, sedaj pa bode moral proglasiti, da regentstva ne treba. Prejšnjo izjavo zdravnikov, da kralj ni več sposoben za vladno, moreta razveljaviti le obe zbornici. Seveda so zdravniki svojo izjavo z dne 29. marca oprovrgli, ker je kralj zopet zmogel, baviti se z državnimi zadevami. Narodnega zastopa sklep bode kaj neprijeten za vojvodo Adolfa Nassauskega, ki je v Luksemburgu regentstvo že prevzel. Jedva so potihnile slavnosti povodom njegovega prihoda, že bode tudi ob regentstvo in ves sijaj samostalnega vladarja skrčil se bode na to, da morda v Luksemburgu še ostane, a ne kot regent, ampak le kot namestnik.

„Interview“ Tatiščeva.

Beseda „interview“ čuje se kaj pogosto, kajti časnikarji, posebno oni, v katerih se pretaka semitska kri, so silno radovedni in usiljivi in ne dajo miru raznim državnikom in diplomatom. Vsacega osrečijo s svojim pohodom, da bi iz pogovora z njim ujeli par črtic, par migljajev, iz katerih bi se potem skovala zanimiva kombinacija. Tako je tudi francoski časnikar Charles Vignier imel pogovor z znanim ruskim diplomatom Tatiščevim, katerega je potem objavil v Pariškem „Figaro“.

Vignier vprašal je Tatiščeva pred vsem, kako rusko javno mnenje misli o dogodku v Sagalu. Tatiščev je odgovoril, da je rečeni dogodek jako neugodno uplival na rusko javno mnenje, katero bolj vodi čustvo, nego razum. Ašinov in njegovi drugovi so res v marsičem nepravilno ravnali, a francoska oblastva bila so prestroga. Ruski liberalci bili so v tem vprašanju na strani parlamentarne vlade, ruski narodnjaki pa so ravnanje francoske vlade obsojali.

Na željo Vignierovo, da bi mu označil razne stranke v Rusiji, odgovoril je Tatiščev: Drago mi je, da me to vprašate, ker se mi dozdeva, da ruske stranke v Evropi le slabo poznate. Stvar pa je jednostavna in kaže mnogo analogij z razmerami v zahodnih državah. Dve glavni struji vladata rusko javno mnenje, na te dve strani se delé vsi Rusi, ki se zanimajo za politična vprašanja. Prva in po mojem mnenju najvažnejša stranka je narodna stranka, njen smoter: vzdržanje narodnih tradicij. Druga stranka, napojena z liberalnimi idejami, dohajajočimi nam od zvonaj, imenuje se zapadnjaška ali kosmopolitična stranka. Vsaka stranka ima svoja glasila. Ko je še Katkov živel, bile so „Moskovskija Vjedomosti“ glavno glasilo narodnjakov. Sedaj pa je ta list izgubil veljavo in prevladal je upliv „Novega Vremena“, ki je najbolj razširjen ruski list. Liberalci zbirajo se okolu „Novosti“, ki so poleg „Novega Vremena“ najbolj razširjene v Rusiji. Potem je Vignier vprašal, kak pomen, kako

LISTEK

V Egiptu. *)

„Ljubi stric! Hočem Vam poročati nekaj podrobnostij o svojem potovanju iz svoje sedanje domovine v Kairo (Kairo) v začetku decembra 1887. — Sicer vem, da so Vam, kolikor toliko, znani ti kraji iz popisov, kakeršnih se ne manjka dandanes, a potu- in krajepisi od znanih očividcev so v marsičem zanimivejši od onih. Zdaj pa kar hočem začeti.

Vožnja po železnici od Aleksandrije (240.000 ljudij — zvezana z Nilsko panogo Rosettsko po 900 km dolgem in 30 m širokem plovnem prekopu) do Kahire je trajala 5 ur. Blizu 1 uro peljali smo se (bila sem v družbi znancev) po nasipu za Mariotiškem jezerom, nad katerim so se podile cele jate divjih rac; tudi mnogo arabskih vasij je bilo videti, v katerih je bilo prav živo, kajti bila je baš doba za spravljjanje bombaža. Kolikor bolj smo se po brezkončnej planjavi približevali Kahiri, toliko lepša je bila pokrajina, katero smo občudovali skoz okna, kajti kazala je največ bombaževca, dateljev, pa tudi raznih, zlasti dateljnih palm in oranževcev. Zrak postaja bolj suh in čist. V daljavi zapazim

* Iz zasebnega pisma neke vrle gospice Ljubljanske v Aleksandrije dne 19. marca 1888. Pismu priložen je košček še močnega platna od mumije iz puščave Libijske.

zdaj modro pogorje Mokatom. — Le jedna neprijetnost me je mej vožnjo nadlegovala, in to je gosti prah, kateri mi ni dopuščal imeti odprto le jedno okno. Za poletne pešce vsekako neznosna zapreka uspešnemu potovanju. Kako poldrugo uro pred Kairo sem že mogla zazreti svetovnoznane piramide, kar me je mogočno presenetilo, kajti pravi smoter temu mojemu izletu je bil pravo za pravo: zlesti na jedno teh starodavnih stavb izza dobesilnih Faraonov.

Zamišljena v nekdanja šolska predavanja o Egiptu — saj nam pripoveduje sv. pismo in občna zgodovina toli zanimivega, čudnega o tej, smem reči, lepej deželi — pripeljemo se na kolodvor Kahire, katera, zlasti notranje mesto, je napravila namé še kaj dober utis. To veliko glavno mesto egiptsko s 355.000 prebivalci (kake četrt ure od desnega Nilskega brega), meri v obvodu nad 25 km in je sploh največje mesto v Afriki. Tu stoluje podkralj v utrjenem gradu, v katerem je 90 m globok vodnjak Jožefov. V tega sem šla po polževej stezi navzdol, kakor se gre n. pr. v kak stolp navzgor; še s konjem se pride po tem potu do vode; vrata do tega pota neso zmirom odprta. Pogled od zgoraj v globino do vode je vrtoglaven. Mesto ima do 400 mošej, nekatere izmed njih se prištevajo najkrajšim stavbam arabskim. Taka arabska cerkev je tudi na citadel, pozidanej na

vznožnem griču Mokatama; od zvonaj sicer ni videti bogastva na tem božjem hramu, a njegovo znotranjost občuduje vsakdo. Ko smo izrekli željo ogledati si to mošejo tudi od znotraj, prinesel nam copat, katere smo nataknili čez svoje obuvalo; Mohamedanec stopi v svojo cerkev, kakor znano, ali bos, ali pa v nogovicah, svoje črevlje pa nosi mej tem v rokah. Ko stopimov preddvorje, zapazimo krasen vodnjak od marmora v njegovi sredini, tudi stene so vse od jednakega kamna. Ko gremo naprej — v mošejo, obstrmimo pred krasoto te stavbe, katere obok (stropje) nosi najkrajšnje marmornato stebrišče, tla so pogrtna z najdražjimi preprogami, s stropja pa visi na stotine svetilk, — na desno je leca, pri uhodu pa grob Mohameda Alija, ki je pozidal to krasišče. Arabci so sicer večinoma umazani, a v njihovih mošejah je uzorna snaga doma. Ko bi v cerkvah po Slovenskem tako bilo vsikdar in povsod! V mestu je mnogo palač (zlasti novo stolišče), lepi trgi, pa ozke ulice brez tlaka. Hiše stojé vsaksebi, bolje rečeno: vsaka za sebe. Imenitnejše dame v mestu ni videti, da bi hodila peš, k večjemu tuje, zlasti Angličanke. V Aleksandriji je to vse drugače: najlepše hiše stoje tam v celih vrstah, ceste so vse tlakane, gospôda se šeta po ulicah, kakor v evropskih mestih; da, ko bi ne bilo tam namešanih toliko narodnostij, ne mislil bi človek, da je v Afriki.

veljavo imajo ruski listi, izhajajoči v francoščini n. pr. „Nord“ in „Journal de St. Petersburg“? Na to odgovoril je Tatiščev: Ti listi nimajo nikakega upliva v Rusiji. Ti listi dobivajo uradne vesti iz ministerstva za zunanje zadeve in služijo za to, da vnanji svet seznanja z mišljenjem visokih krogov. To so diplomatska glasila. Gotovo vam je znano, da Rusija, stopivši kot velesila nekoliko pozneje v evropski koncert, za svoje diplomatske poslove uporablja inostrance raznih narodnosti, posebno Nemce. Reakcija, katero je narodni duh v tem oziru pričel od polovice tega stoletja, posebno pa izza Gorčakova, še ni popolnoma prodrla in zato o ruske diplomaciji baš v Rusiji nimajo najboljših pojmov. V tem je iskati vzroka, da ruski listi, izhajajoči v francoskem jeziku, nimajo v domovini pravega ugleda.

„Nekaj časa ogrevajo se nekateri ruski listi za boulangizem. Zakaj to? vpraša dalje Vignier.

„Vse zaradi Sagalskega dogodka. Iz prva so bili vsi naši listi prijazni sedanjej francoski vladi ter so marljivo razpravljali politične dogodke o vas. Na to pripeti se rečeni dogodek, ki so ga tako dobro uporabljali vaši boulangisti. Časopisi narodne stranke so odgovornost za bombardovanje Sagala naložili parlamentarni vladi in izjavili se za Boulangera. Samo liberalni listi še nadalje simpatizujejo s parlamentarno republiko.

„Ali ne mislite, da se mora obžalovati utikanje nekaterih ruskih listov v domače, v notranje zadeve Francoske?

„Da, to je tem bolj obžalovati, ker vidimo, da se velika večina francoskih listov jako pohvalno izogiba vseh naših notranjih razmer. V vprašanji boulangizma se jaz popolnoma ločim od svoje stranke. Isto tako sem srečen, da vi niste popolnoma točno obveščeni o vsem, kar se piše o Rusiji. Nedavno bil je v „Moskovskih Vjedomostih“ članek, jako razžaljiv za Francosko. Da bi bil članek tukaj poznat, izzval bi gotovo represalije.

„Ali mislite, da bode ta mržna trajna? — Nikakor ne! Brez dvojbe bode se poravnala. Želeti pa bi bilo, da se oni, katerim je do tega, da se odnosi mej Rusijo in Francosko skalé, ne okorišijo z enakim slučajem. Saj veste, da Berolinski „Pressbureau“ izvrstno umeje, take prilike obračati na svojo korist.

„Dovolite, da prestopiva na drug predmet. Ali nedavna katastrofa v Zürichu, pri kateri je nek ruski dijak poginil, poskušajoč novo razstrelilo, ni dokaz, da se je zopet vzbudil nihilizem, o katerem se je že mislilo, da je po njem.

„Pomislite, odgovoril je Tatiščev, da se nihilizem ni javljal na zahodu, ko je najhuje besnel po Rusiji, radi tega nas dogodek v Zürichu ne more vznemirjati. Zagotavljam vam, brez ozira na poslednji dogodek, da je nihilistična kriza pri kraju.

„Iz česa sklepate, da je nihilizma konec?

„Iz ničesar drugega, kakor iz probujenja narodne zavesti. Po vseh deželah je, posebno mej mladino, gotovo število delavnih duhov, naučenih za nove ideje. Mej temi nemirneži nahajal je pred desetimi leti nihilizem največ pristašev. Sedaj je

to moč paralizuje narodna stranka, katere smoter je jasnej in pristopnej. Sicer pa to mnenje o konci nihilizma ni moje osobno mnenje; to je takorekoč oficijalno konstatoval prvak terorističnega gibanja, nihilist Tihomirov, o čegar izpovedi se je v letu preteklem obširno pisalo. Carja Aleksandra III. vlada ima veliko zaslugo, da se je nihilizem udušil.

„Ali mi morete povedati, ali je res, da je sedanja politika carjeva v protislovju s politiko njegovega očeta in ali je res, da je Aleksander III. protivnik liberalnim načelom?

„Današnja politika je v resnici nekoliko drugačna. Toda krivo bi bilo, ko bi se ta modifikacija politike zmatrala za nasprotstvo liberalizmu. Kaj pa je sploh svoboda, ako ne soglasje mej vlado in večino države? Kar razlikuje Aleksandra III. od njegovega prednika in od prednikov, to je jedino le — narodno stališče.“

Judje.

Zgodovinska črtica.

Judje sami so s svojo brezozirnostjo na političnem in narodnogospodarskem polju spravili na dnevni red judovsko vprašanje, s katerim se bavi društvo in s katerim se bodo morale baviti tudi države kot zakonodavni organi. Kakor vsak narod, s katerim se nam je pečati, moramo dobro poznati, tako moramo tudi Jude poznati, kakeršni so bili nekdanj v Kanaanu, kakeršni so bili v starem in srednjem veku in kakeršni so bili v novem veku in kakeršni so konečno dandanes. Zgodovino poznati je torej važna stvar, to je potrebno, da bi razvideli, kakšne težnje so vodile judovski narod od nekdanj pa do danes. Zategadel mislimo le ustreti častitemu čitatelju, ako mu v tesnem okviru podamo zgodovino Judov. Pri tem pa bodi še omenjeno, da hočemo poudariti le važnejše momente iz zgodovine judovskega naroda in da se torej ne bomo ozirali na podrobnosti.

I.

Judje (Izraelitje) so spoznavalci Mojzesove vere in spadajo k semitskemu deblu, radi tega jih tudi zovemo Semite. Prvotno so se zvali „Hebrejci“ ali „Ebrejci“, „onstranci“, ker se je njih oče Abraham naselil od one strani Evfrata v Palestini. Bolj domače ime po tretjem očaku Jakobu, namreč ime „Izraelitje“, nastalo je početkom njih zgodovinskega razvoja, in z imenom „Jud“ označevali so po babilonskem prognanstvu ves izraelitski narod. Mi Slovenci zovemo jih zdaj Jude, zdaj Žide, kar je isto; znan nam je tudi naziv čifut, ki je bolj na Hrvaškem in Srbskem doma, in konečno pravimo tudi Judom prepeličarji. V tem spisu hočemo jih imenovati le Jude ali Židove in omenjamo že zdaj, da je v našem narodu ime Jud nekaj sramotnega, kar pa je brez dvojbe pripisovati položaju, ki si ga je ustvaril judovski narod s svojim življenjem in postopanjem na narodnogospodarskem in v obče na socialnem polju.

Začnimo torej z zgodovino hebrejskega ali izraelitskega naroda, katera obsega dobo od 2000—1455. leta pred Kristusovim roj-

stvom. Natančno ne bode treba pripovedovati, ker nam je mnogo znanega iz svetega pisma.

Iz mezopotamskega mesta Haran prišel je Abram (pozneje Abraham, „oče narodov“), ko je mej tem bil tudi v Egiptu, v Palestino. Sin mu Izaak in vnuk Jakob bila sta nomada, kakor „oče narodov“, Abram. Jakobov sin Josip, ki so ga bratje kot sužnja prodali v Egipt, postal je v Egiptu, kakor bi danes rekli, minister ter je pregovoril svojo obitelj (70 oseb), da se je iz Palestine preselila v Egipt, in sicer v Gosen pokrajino. Tu se je Josipova obitelj razvijala uspešno v svojih običajih in jeziku več sto let ter je postala mogočen narod. Pozneje so jih zaslužnili Faraoni. Iz tega suženjstva osvobodil jih je Mojzes s pomočjo brata svojega Aarona. V znanosti Egiptčanov uzgajala je Mojzesa njegova zaščitnica egiptovska princesinja. Mojzes je vodil, kakor znano, ves necivilizovani narod (600.000 mož, sposobnih za orožje) iz egiptovskega suženjstva, šel je z njim čez Rudeče morje, in ko je vsprejel na gori Sinaji zapovedi božje, naznanil je ta nauk o Bogu in nauk o npravnem življenju svojemu narodu. Mojzes je torej Hebrejce spojil z jedinim Bogom in rodu Levi je izročil negovanje nabožnega življenja; rod Levi je imel skrbeti, da so Hebrejci živeli po Mojzesovem zakonu. Dalje nam je znano, da je Mojzes bil 40 let v puščavi s svojim narodom, kjer ga je vabil v orožji, dočim je ogleduhe pošiljal v Kanaan. Toda Mojzes je dovel Hebrejce le do meje obečane dežele, katero je osvojil Jozua.

Pod vodstvom Jozue prestopili so Hebrejci, Jordan, polastili so se mest v Kanaanu, uničili so, kakor jim je propisaval Mojzesov zakon, malone vse stare prebivalce Kanaana ter so si z žrebom razdelili deželo. Leviti so dobili 48 mest.

Tu naj še le kratko omenimo, da je Eli uvel monarkijo in da so Hebrejcem vladali mogočni kralji, Saul, David in Salomo, do leta 953. pred Kristusovim rojstvom. Zmagali so unanje neprijatelje: Filistre, Moabičane, Edomičane, Amoničane in druge. Za Davida je bil Jeruzalem njih središče. David se je pripravljal zidati tempelj, uredil je bogoslužje in je gojil pesništvo. Za njegovega vladanja uspela se je država hebrejska do vrhunca moči in slave. Davidov sin Salomo bil je miroljubiv in zidal je tempelj.

To po priliki je zgodovina Judov do leta 953. pred Kristusom. V tej zgodovini so najvažnejši momenti ti le. Prvi moment je, da vidimo v zgodovini Jude kot nomade, ki so se klatili in skitali po svetu ter niso imeli stalnih bivališč. Kamor so prišli kot nomadi, tam so izpodrinili siloma druga ljudstva, opustošili so deželo, iz katere jih je pregnal le glad, to je naravna potreba, da so si šli dalje iskat živeža. Kot nomadi opustošili so bogati Kanaan, poubili Kanaana stare prebivalce ter si razdelili deželo. Drugi moment Mojzesova doba. Mojzes se je potrudil, da bi Jude priučil rednemu življenju in da bi jih privadil stalnim bivališčem, s kratka: da bi jih civilizoval. V ta namen

➡ Dalje v prilogi. ➡

Drugi dan dopoldne obiskali smo muzej v Bulaku, kateri je bil ustanovljen po Francozu Mariette. Že v dvoru nahaja se poleg lepega grobnega spomenika istega egiptologa M. brez števila kipov, ki predstavljajo bogove, zgodovinske osebe itd., kar se nadaljuje v prvih dvoranih. V nadaljnjih prostorih so zbrane okamele reči, kakor: sadje, jajca, kruh itd., v omarah starinsko lepote, orožje itd.. Najzanimivejše reči pa hrani zadnja dvorana, namreč odvite mumije, večinoma v steklenih krstah, mej njimi tudi od kralja Ramsesa, ki so vse dobro ohranjene. V tem muzeji se nahajajo po večjem egiptovske starine — cela zgodovina Egipta je tu — tako rekoč — razstavljena. — Imenika ni bilo dobiti, zato smo morali biti zadovoljni z razlaganjem muzejskega paznika.

Popoldne smo se pejjali poldrugo uro daleč od mesta ogledat si rejo nojev. To je visoko obzidan kos zemlje v puščavi, pregrajen v več razdelov, v vsakem pa je po 15 do 20 nojev in nojkov. Tistikrat je bilo tu kakih 800 nojev razne starosti v reji. Najmlajši je imel 3 mesece, a je bil že večji od purana. Stari so visoki, kakor kak velik osel. Ti največji brzoteki pa neso nikakor plahi, pridejo k človeku do železne ograje kljuvat ga za obleko. — Ko se zmračí, postanejo nemirni ter se začnejo skrivati; ko se pa v vsaki razdel

postavi po jedna velika svetilnica, katera celo noč sveti, postanejo tiči zopet mirni. Okolu nojevišča je dokaj obdelane zemlje, na kateri raste živež nojem; hranijo se pa tudi s starim suhorjem. Želodec nojev vsprejme več kilogramov peska. Lepotično perje izpuli se jim po jedenkrat na leto. Videla sem tudi stroj za umetno valjenje nojevih jajec. Pri 35° toplote (menda po R.) izvali se mladej buči podobno jajce v 45 dneh. Kupila sem izpiheno (prazno) jajce za 2 šilinga; *) njegov obseg meri 46 cm. Na potu nazaj šli smo pogledat sloveče Marijino drevo, ki stoji, še posebej ograjeno, v lepem vrtu; 5 mož bi še le obseglo (objelo) njegovo deblo. Vejevje je jako razraščeno in senčnato.

Tretji dan smo si ogledali arabski bazar, ki je na dobrem glasu zaradi svojih mnogovrstnostij v nenavadno veliki, labirintu podobni stavbi. V jednej ulici se prodaje zlatnina, miloduh, v drugi tkanine, v tretji reči od usnja, v četrtej preproge itd. V vsakej blago druge vrste. Blago je razloženo, razvito, v sredi mej njim pa sedi pušči prodajalec. V te preozke, pokrite ulice ne sme nikdo z vozom, zato smo morali puščati voz na glavnej cesti. Drugoverce nazivajo tu „blatne“, in tem cenijo svojo robo vsekdar še jedenkrat dražje.

*) 1 šiling — 50 kr. av. vr.

(Konec prih.)

Slike kazaške.

Tomko.

(Česki napisal E. Jelinek.)

(Konec.)

Bil sem v tej dobi v prijateljskej zvezi z Moskovskim tovarnikom cigaret, z gospodom Fominom, a ker se človek svojih prijateljev spominja najraje, kadar — jih potrebuje, spomnil sem se tudi jaz Fomina. Vedel sem, da Fominova tovarna živi pošteno mnogo ljudij — zakaj bi torej ne mogla koščeka kruha privoščiti Tomku, tam raje, ako ga pristrčno in goreče priporočim. To res sem mislil uresničiti toliko ložje, ker sem nameraval v kratkem sam v Moskvo iti. In mili Fomin je imel dobro srce in gotovo bi me ne bil varal.

Povedal sem Tomku vse, kar mislim in sodim. „Glej“, rekel sem mu prijateljsko „ne bo ti trebalo plaziti se po brezkončnih pustinja, po žalostnih jarkih in mrzlih ravninah... Počila bo tvoja glava in tvoja duša!“

Kazak me je hvaležno pogledal v obraz, ali za trenotek se je čudno nasmehnil. In zamislil se je.

Zopet je dolgo trpela ta kazaška zamišljenost. „No?“

Tomko ustane, izpraznivši tretji kozarec:

dal jim je zakone, ki so še danes jedro Judovstva. Mojzes je Judom ustvaril narodnogospodarski zistem, o katerem hočemo govoriti v posebnem članku, kajti na tem starem zistemu osnovano je staro Judovstvo in na tem prastarem zistemu deluje tudi vse današnje Judovstvo. Tretji važni moment do leta 953. pred Kristusom je v judovski zgodovini to, da so si Judje uredili državo, in to mogočno državo.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 1. maja.

Skupnih ministerskih posvetovanj so se udeležili minister vnanjih zadev grof Kalnoky, skupni finančni minister Kalay, vojni minister baron Bauer, sekcijski načelnik Szögyeny, poveljnik mornarice baron Sterneck, avstrijski ministerski predsednik grof Taaffe, avstrijski finančni minister Dunajevski, ogerski finančni minister Wekerle. Ministri so se tudi posvetovali, kateri dan naj se skliče delegaciji. Kaj natančnejega o tem posvetovanju bomo težko zvedeli poprej, da se predloži delegacijama skupni državni proračun.

Ministerska posvetovanja, ki so se končala z ministerskim svetom, baje neso imela uspeha. Vojni minister in obestranska finančna ministra se neso mogli sporazumeti. Ogerska ministra sta se vrnila v Budimpešto, da se udeležita generalne budgetne debate, ki se je pričela in prideta v kratkem zopet na Dunaj.

Shod nemških veleposestnikov je odklonil kompromis, katerega so ponujali jim češki konservativni veleposestniki za bodoče deželnozborske volitve. Glavni vzrok, da so odklonili kompromis je, da so ga predlagali konservativni veleposestniki s pogojem, da voljeni nemški poslanci iz veleposestva tudi ustopijo v deželni zbor. Pričakovati itak ni bilo, da bi se doseglo sporazumljenje. Tudi v prihodnjem zasedanju ne bode Nemcev v deželnem zboru. Čehi bodo najbolje naredili, če Nemcem nič več ne usiljujejo sporazumljenja. Čas, ko Nemcev ni v zboru, naj porabijo v to, da se dobro utrdijo. Ko bodo nemški poslanci videli, da Čehi lahko zborujejo brez njih, bodo se že sami premislili in popustili kujanje. Če so mnogo let shajali v državnem zboru brez Čehov, bodo tudi v češkem deželnem zboru brez Nemcev.

Na katoliškem shodu je grof Blome posebno naglašal, da kristijani zahtevajo za otroke svoje kristijanske šole in to ne le ljudske šole, temveč tudi srednja učilišča in vseučilišča, in škof Haller je potem posebno naglašal potrebo katoliškega vseučilišča. To je tembolj potrebno, ker se brezverstvo vedno bolj širi med mladino in je med omikanimi stanovci že malo gorečih vernikov. Tudi se je govorilo, da se na Poljskem osnuje posebna katoliška stranka. Na shod je prišlo mnogo aristokratov, zlasti poljskih.

Katoliško šolsko društvo imelo je v nedeljo občni zbor na Dunaji, katerega se je udeležilo več sto članov. Predsednik je naglašal, da so dnevi brezverskejši šoli že šteti. Katoličani ne bodo poprej mirovali, da si pribore zopet jedno postojanko za drugo v javnem življenju. Iz računskega poročila izvemo, da je društvo že kupilo stavbeni prostor za katoliško učiteljsko hišo, ki se bode zgradila na Dunaji. Za prostor jo dalo 20.000 gld. Jeden govornikov je govoril o cerkvi in šoli, drugi o židovskem liberalizmu, ki podkopava obrtni in kmetijski stan. Zborovanje je imelo precej politični značaj,

če tudi društvo ni politično, a vendar ga vladni zastopnik ni nič oviral. Na Dunaji se pri tacihi priložitostih ne postopa tako strogo, kakor pri nas na Slovenskem.

Ogerska akademija znanosti nameravala je grofa Andrassyja voliti predsednikom. Bivši minister vnanjih zadev se je pa odločno izjavil, da zaradi slabega zdravja ne prevzame predsedništva. Sodi se pa, da ni slabo zdravje povod temu, temveč to, da je več akademikov se bilo odločno izjavilo proti kandidaturi njegovi, ker se je bil grof nekoč o akademiji in o učenjakih kaj nelaskavo izjavil. Sedaj pa misli akademija voliti za predsednika sinu njenega utemeljitelja Belo Szechenyja ali pa finančnega ministra Kallaya. — V zbornici poslancev opozicija pri posvetovanju o kontingentu vojaških novincev, zopet zahteva posebno ogersko vojsko z madjarskim velenjem in ogerskimi zastavami. Opozicijski govorniki dokazujejo, da bi to bilo le v prid državni sili. Te zahteve opozicije pa neso brez pomena, ker ona izraža pravo mišljenje madjarskega naroda. Agitacije za posebno vojsko bodo na Ogerskem še dolgo trajale, kajti dosedanj veliki uspehi Madjarov jim dajo nov pogum.

Vnanje države.

Bivši kralj srbski vrne se sredi maja v Beligrad, kjer bode ostal tri tedne, potem pa potuje v Pariz. Kaj je povod temu, da se hoče vrniti v Beligrad, seveda ne vemo. Najbrž bode skušal srbske državniške pregovoriti, da popuste rusofilsko politiko. Opravi pa najbrž ne bode dosti, ker ima v Belemgradu že jako malo veljave. Še celo najboljši prijatelji njegovi več ne marajo zanj. V Belemgradu bodo Milanu kmalu dali razumeti, da sedaj nema več pravice mešati se v državne zadeve.

Dolgo so glede pošte in brzojavov mej Turčijo in Bolgarijo vladala razna nasprotstva, ki so izvirala največ iz zjedinenja Vzhodne Rumelije z Bolgarijo. Sedaj sta se pa ti dve državi sporazumeli in sklenili pogodbo glede pošte in brzojava.

Car ruski imenoval je poslanika v Bukureštu zaradi njegovih posebnih zaslug „hofmajstrom“. Poslanik Hitrovo pa ostane še nadalje v Bukureštu. Podelitev tako visokega čina honoris causa je v Rusiji velika redkost in dokazuje, da je car posebno zadovoljen z delovanjem poslanikovim. Hitrovo ima vsekako tudi nekoliko zaslug, da so se odnošaji v Rumuniji ugodno obrnili za Rusijo, kar je velike važnosti za vso rusko orientalsko politiko. Hitrovo je znal iz Rumunije izrinuti nemški upliv in ga nadomestiti z ruskim. Ruski uspehi v Rumuniji pa tudi ne bodo ostali brez upliva na Bolgarijo. Morda ne bode več dolgo, da bode ruski upliv odločilen po vsem Balkanu. Kake uspehe je dosegla Rusija v enem samem letu. Pred letom so imeli njeni nasprotniki vso oblast v Srbiji in Rumuniji v rokah, da celo v Carigradu so ruski nasprotniki imeli velik upliv, kako drugače je pa danes. Le še v Sofiji odločujejo nasprotniki Rusije, pa tudi Koburzanov prestol se že maje.

Carp po vsej Rumuniji snuje klube in društva ki bodo delovala proti sedanj vladni. Ta društva štejejo že jako mnogo članov in bodo napela vse sile pri volitvah, če bi se razpustila zbornica. Konservativna vlada se pa nadeja, da bode pri bodočih volitvah dobila veliko večino vzlic vsemu prizadevanju nasprotnikov njenih. Mnogo jej bode to pripomoglo, da je povsod nastavila prefekte, na katere se sme zanašati, da jo bodo podpirali. Tudi Ivan Bratiano se je zopet začel mešati v politično življenje. Po vsej deželi začel se je kaj živahno politično gibanje. Najpomembnejše je pa to, da konservativni listi še vedno napadajo kralja, če tudi je

prišla na krmilo konservativna vlada. Konservativni listi posebno očitajo kralju, da je katolik in da je na svojih posestvih sezidal več tovarov, od katerih ne plačuje davkov. Tudi hočejo, da se bodo potem, če pride nov vladar, vsa kronina posestva, katere sedaj uživa kralj razdelila, mej narod. Tudi se širi vest, da sta car Aleksander II. in knez Cusa zapustila veliko vsoto rumunskim kmetom, ki se bode pa še le razdelila, kadar poženo kralja Karola iz dežele.

Preiskava proti Boulangerju je baje pokazala, da se je zakrivil raznih sleparij, ko je bil francoski vojni minister. Posebno se je dal podmititi od zalagateljev vojske, ki so potem lahko dajali slabo blago. Trdi se tudi, da mu je nekdo dal 2000 frankov, da mu preskrbi mesto davkarja. Seveda preveč važnosti ne smemo pripisovati takim vestim, ker osebe, ki pričajo proti generalu, neso baš zanesljive in so nekatere tudi najete. Republikani bi radi pripravili Boulangerja ob zaupanje pri narodu in neso izbirčni v sredstvih svojih.

Na povelje nemškega cesarja bodo odslej državni tajniki vnanjega urada, državnega urada notranjih zadev, državnega pravosodnega, poštnega, pomorskega in zakladnega urada imeli naslov ekscelencij, dokler traja njih poslovanje. Ta ukaz se je najbrž izdal zaradi tega, da bode grof Herbert Bismarck imel naslov ekscelencija.

Zdravje holandskemu kralju se je začelo boljšati. Holandski zbornici bodeta zatorej kmalu zopet razveljavili regentstveni zakon ter bode kralj sam prevzel vladanje. Vojvoda nasavski bode pa odložil regentstvo v Luksemburgu ter bode imenovan namestnikom. Luksemburško prestolno vprašanje torej morda še ne bode tako kmalu definitivno rešeno. Če bi kralj še živel kaj let, bi se utegnile evropske razmere kako zasukati, kar bi utegnile uplivati na rešenje tega vprašanja. Posebno v Franciji je pričakovati v kratkem velikih sprememb in Francija se je prejšnje čase najbolj zanimala za Luksemburško.

Na samojske konferenci zatrjeval je grof Herbert Bismarck, da Nemčija ne namerava prisvojiti si samojskih otokov in sploh nikakor ne razširiti svojih posestev v Tihem morju, varovati le hoče nemške trgovske koristi. Strogo se bode držala pogodb sklenjenih z Anglijo in Zjedinenimi državami. Izjavil je, da Nemčija in Anglija glede teh otokov nesa sklenili nikake tajne pogodbe, čemur je pritrdil tudi angleški veleposlanik Malet. Mi Nemcem radi verjamemo, da sedaj ne mislijo prisvojiti si samojskih otokov, kajti preverili so se, da grozdje visi zanje previsoko. Zaplesti bi se utegnili v kako vojno, ki bi zanje utegnili biti osodepolna. Nemška mornarica je preslaba in njeni pomorščaki premalo izurjeni, da bi se mogli meriti z Angleži ali pa z Američani.

Dopisi.

Iz Šent Jurja pri Kranji 30. aprila.

[Izv. dop.] Zastop zdravstvenega okrožja Cerkljanskega konstituiral se je v 23. dan t. m. Volil je predstojnikom Frana Okorna, posestnika v Št. Juriji, in njegovim namestnikom Šenčurskega župana Matēja Barleta.

Imenovanemu zdravstvenemu okrožju pripadajo nastopne občine: Šenčurska, Cerkljanska, Preddvorska in Vogljanska. Sredi teh občin je obširna občina Šenčurska in vas Št. Jurij nekako središče vsemu zdravstvenemu okrožju. Cerklje so mu prav na meji in vendar je veleslavna deželna vlada z sporazumljenjem slavnega deželnega odbora stano-

malo zasneženo okno in milosrčna roka podaje, s čimer bi utešila glad bradjagam. In izbranec se vrne k nesrečnim tovarišem in razdeli, kar so mu milosrčniki privoščili. Globoko v gozdu pri ognji uživajo siromašno jed. Tu so vsi jednaki in nihče ne sme pred ostalimi skloniti glave niti v sramu niti v srdi. V vsej Sibiriji so prosti in varni; le v Permskej guberniji na meji evropske Rusije morajo se skrbno varovati človeških oči. Tam jih ne trpe, celo love jih in izročajo vladni.

Glej v tako življenje je šel Tomko. Poznal je je že in zato se je k njemu vrnil.

Pol leta pozneje sedel sem v toplej, prijaznej sobi. Misel mi je vzletela na Ukrajino. Zvunaj se je sneg usipal in mrzel veter „zvizal je veselo.“ Spomnil sem se ubogega Tomka. Takrat ni mogel še biti na konci svoje tožne poti in ako je ohranil revno telo pri življenju, mučil se je s še stokrat hujim vremenom. Toda, ako bode gospod milostiv, zablje ga v večno spanje božji mraz, pokrijejo ga zameti visokega snega ali reši pokorilca tolpa volkov. Vse to je v resnici bolje od življenja, kakoršno žive bradjage. — — —

Oj, Tomka! Črno nit so ti Sodice spredle — gospod ti bode milostiv.

„Ne tako, batko“, ne... Tomko ostane do smrti pokorilec... Tomko ostane „bradjaga!“

Poslednja Tomkova beseda se je glasila kakor grom. Stresel sem se jaz, omahnil je tudi žid. Bradjaga! Oj, groza...

„Ne govori tako strašnih besed, Kazak!“

Toda Tomko že ni imel inega odgovora, nego odločno kimanje z glavo. Pa ginljivo se mi je zahvalil: „Spasibi, batko!“ in prej nego sva se nadjala, bil je na pragu. Še mej dvermi čula sva to strašno besedo: „bradjaga!“

A žid in jaz sva prestrašena klicala za Kazakom, da bi se vrnil.

Toda Kazak ni nikogar več slišal, nič ga ni ustavilo.

Njegov Kazak se je tresel, a vendar je šel v odločno smer. Tekla sva za Tomkom in ponavljala svoje klice. Žalibog — klicanje se je razlegalo brez uspeha po stepi.

Glej! Mračna in strta postava izgublja se počasi v globoko temo te nepregledne stepi. Vihar zopet tuli in ječi tožno, da tožneje kakor pred tem. Oster dež udarja na obraz, vsa step je pusta in temna — ali Tomko se ne povrne.

Izenagla ugledava samo njegovo podobo, pa še trenotek in Tomko je izginil v večernem stepnem mraku. Izginil je in niti najin glas ne more

več k njemu doleteti — zanaša ga vihar na ino stran. Tomko hiti k svojim tovarišem — k nesrečnim „bradjagam.“

Otožen, premrl na vsem životu vrnil sem se v krčmo. I žid je javil pomilovanje. V tem trenotku tresla se je na njegovih ustnicah strašna beseda „bradjaga!“ —

Ne veste, laskavi čitatelji, koliko solza se krije s to besedo, in niste umeli, zakaj sem se stresnil, začuvši jo iz ust kazaskih.

Ni groza, ako umrje Kazaku dobra „molodyca“ ni groza, ako Dnjeper poplavi in odnese v svojih valovih vse kazasko imetje ni groza, ako se uname oddaljen gozd in ako ne da dim prodreti žarkom nebeskega solnca, ali groza je ako se čuje iz kazaskih ust beseda — bradjaga!

Kdo in kaj je bradjaga? Druhal sibirski brez doma in brez namena! Njegovo življenje je vedno potovanje, katero se konča le s smrtjo gladi ali mraza. Kupoma se skrivajo po sibirskih jarkih in se le redko odločijo po dnevu iti v vas. Le ob največji bedi prosijo milosrčnosti. Tu volijo navadno jednega svojim poslancem, da naj v imenu ostalih koleduje. Ta izbranec pa pride pred koč sibirčana potrka na zasneženo okno in kliče: „Matušky, batušky! radi Chrysta! vspomogite nščastnavo čeloveka“. In ker je Sibirčan dobrega srca, odpre

vališče zdravnikovo za naše zdravstveno okrožje določila v Cerkljah in ne št. Juriji. To je osupnilo tukajšnje prebivalstvo. Ko bi ista vse razmere prav natanko poznala, ukrenila bi bila to gotovo drugače. Ako bodo ljudje iz Vogljanske in iz Predvorske občine potrebovali zdravniške pomoči, morali bodo iti daljno pot pol drugo, oziroma štiri ure v Cerklje, mesto pol, oziroma 2 uri v št. Jurij.

Vas št. Jurij je velika s 178 hišami. Za strehljaj oddaljena je Srednjavas in ravno toliko od te so Luže. Vse te vasi imajo nad 2000 stanovnikov. Bog nas pa varuj v teh vaseh kake epidemije! Vse izmre! Skozi te vasi teče mali potoček — po letu samo kadar Bog hoče. — Ker vrelcev in vodnjakov ni, — sem in tja kaka kapnica, — rabijo to vodo kot pitno, za pranje, napajajo živino itd. Da pride dosti nesnage v njo, ume se samo ob sebi. Da bo moči zdravniku za časa kake epidemije uspešno delovati, moramo ga imeti doma, v domači vasi. In v to naj nam pomaga zdravstveni zastop. V resnici bo isti prosil v soglasji vseh v naše zdravstveno okrožje pripadajočih župnijskih zastopnikov opirajoč se na § 4. al. 3. zdravstvene postave veleslavno deželno vlado, naj ona s sporazumljenjem slavnega deželnega odbora stanovališče zdravnikovo premesti v št. Jurij ter naj se okrožje imenuje Šenčursko. Vsi bomo hvaležni vrlemu zastopu! Od veleslavne deželne vlade pa za trdno pričakujemo, da bo dobro utemeljeno prošnjo tudi uslišala.

— e —

Od Celja 30. aprila. [Izv. dopis.] Za Slovence dobri in prijetni nasledki zadnje slovenske zmage pri volitvah v Celjski okrajni zastop se že kažejo po raznih krajih in občinah Celjskega okraja.

Tako so n. pr. posestniki v Sp. Grušovljah v Savinjski dolini kmalu po volitvah odstavili svojega vaškega sodca, ker so bili zvedeli, da je volil z nemškutarji in tako postal izdajalec svojega slovenskega naroda. Tudi čujemo iz istih krajev jako prijetne glasove, da so zdaj posebno tudi žene hude na nemškutarje, in hočejo tamošnji rodoljubi s temi v zvezi, zdaj vse dobro in korenito z brezovo metlo pomesti.

Naslednji slučaj je pa posebno zanimiv. Znani Jud, Sonnenberg iz Liboj, ki je pa lepo slovensko ime Liboje svojevoljno prekrstil v „Deutschenthal“, je mej drugim nesramnim početjem, ponujal Judežve groše tudi nekemu veleposestniku blizu Žalca. Ta veleposestnik sicer ni imel namena in volje, ta sramotni denar vzeti od Sonnenberga, a je le za šalo vprašal in rekel svoji ženi:

Vidiš, zdaj lahko zaslužim brez vsega truda in skrbi 15 ali 20 gld., če ne grem v Celje s Slovenci volit; kaj misliš? ali bi vzel denar ali ne? Žena pa nevoljna odvrne: Ali te ni sram, da me kaj tacega vprašaš? Bog ne daj, da bi storil tako sramoto naši hiši in bi se dal podmititi! To ti povem, če sam ne greš v Celje s Slovenci volit, te bom pa jaz gnala k volitvi.

Kakor rečeno je ta slučaj sam na sebi bolj nedolžen, ker dotični veleposestnik ni nameraval vzeti denarja od Sonnenberga, temveč se je hotel s svojo ženo le nekoliko pošaliti.

Drug slučaj pa kaže, da so slovenski posestniki in kmetje v nekaterih občinah sami začeli radikalno postopati.

Simon Gajšek, posestnik in velikeletni župan v šent Lovrenci nad Prožinom pri Celji uradoval je vedno le nemški, dasiravno v tisti občini ni Nemcev. Pred zadnjimi volitvami v Celjski okrajni zastop, sta pa prigovarjala on in župan M. Kovač na Teharjih veleposestnika Miho Štanteta pri sv. Lovrenci pod Prožinom, naj voli z nemškutarji. No poštenjak Štante je vender z nami volil. Ker je Gajšek le nemški uradoval in so drugi posestniki zvedeli, da je Štante s Kovačem prigovarjal, naj voli z nemškutarji, so občani pri zadnji volitvi za občinski zastop tako odločno in jasno pokazali svoje narodno zavest, da ga niti v občinski zastop niso izvolili kljub temu, da je bil Simon Gajšek poprej v tej občini veliko let zaporedoma župan. Priporočamo vsem Slovencem, da posnemajo take odločno narodne slovenske posestnike.

Iz Ajdovščine 30. aprila. [Izv. dop.] Opravila me dovedo v Vipavsko dolino. Zadnja številka „Soča“ opozorila me je na veselico, katero prirede Ajdovsko-Šturski pevci in pevkinje 28. t. m. v korist šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Da nesem prilike zamudil, si lahko mislite, kajti Ajdovci so glede veselice na dobrem glasu. Tudi sedaj je „Soča“ resnico izjavila, obljubivši poslušalcem plemenite

zabave. Vse točke so se vršile s toliko točnostjo in preciznostjo, da je zbor obstoječ iz 25 pevcev in pevkinj moral ponavljati vse komade. Posebno odlikovala sta se mešana zbor, katera je občinstvo splošnim naudušenjem vsprejelo. Slavnostni govor govoril je prečastiti gosp. župnik Ajdovski. Da je svojo nalogo izborna in častno pogodil, čital sem v iskrenih se očeh poslušalcev. Kaj naj povem o deklarativki „Starega hajduka“. Videti ste jo morali, kako je krvavelo srce se starim hajdukom v ječi tugujočim pri milej svoji domovini, ječečej pod turškim jarmom — ali poznej, ko je veliki car osvobodil Bolgarijo, s kakim blažestvom pila je ž njim zopet sveži zrak „oh moje moje domovine“ in v zadnjih zdihljajih molila za-njo. Glede igre naj rečem le to, da sem videl mnogo iger in predstav po velikih mestih in priznati moram, da so Ajdovski-Šturski diletantje tekmovali z izvežbanimi mestnimi igralci.

Prosta zabava bila je jako živahna. Rujno vince razgrela je lica vrlim pevcem in pevkijam, da so z velikim naudušenjem kratkočasili prisotne goste z dobro ubranim petjem. Poslednjič se je tudi govorilo, nazdravilo pevcem in njih vodji g. Pernetu in preč. gospod župniku Arku, ter se zahvalilo njih neumornosti pri vajah. Spomnilo se je vrlh narodnjakov, ki podpirajo prepleteno društvo sv. Cirila in Metoda tako gosp. Boneta iz Trsta, ki je poslal v to svrhu 5 gld., gosp. Ferfile iz Gorice 3 gld. in bralno društvo iz Sela 2 gld. V poznej uri smo se razšli. Do svidenja v kratkem!

Prosveta.

Ljudsko šolstvo v Srbiji.

Za duševni razvoj slednjega naroda so velike važnosti šole. Več šol če ima narod in bolje če jih obiskuje, tem izobraženejši je. Zaradi tega je treba, če hočemo spoznati osvetlo kacega naroda, da se natančneje seznanimo s šolstvom njegovim.

V Srbiji bile so šole že pred Karadjordjevevo ustajo, toda bile so redke in niso imele določenega mesta. Kdor je hotel se naučiti čitati in pisati, zlasti postati kaludjer ali pop, učil se je v kakem samostanu pri kaludjeru ali popu. Sem ter tja se je pojavil kak učitelj, h kateremu so hodili otroci iz okolice včasih jako daleč, da jih uči in so mu plačevali za trud.

Take učitelje nazivali so magistre. Taki selski učitelji pa niso ostajali na enem mestu. Večkrat so se selili iz jednega kraja v drugega. Stalneji so bili učitelji v mestih, kjer so se imenovali „daskali“. Malo jih je tedaj znalo dobro čitati v Srbiji. Kdor je umel dobro čitati duhovne knjige, postal je lahko ne le pop, kaludjer (redovnik) temveč celo arihmandrid ali vladika.

Ko je bila Srbija v prvi polovici minulega desetletja pod Avstrijo se je narod jako zanimal za zboljšanje šolstva. Leta 1731. je sklenil zbor v Belemgradu, da se po vseh mestih osnujejo šole, kar seveda se je le deloma izvršilo. Leta 1733. se je bila osnovala „Velika šola v Belemgradu“, na katerej so predavali učitelji iz Kijeva. V Požarevcu se je bila osnovala bogoslovna. Vse tedaj osnovane šole so izginile, ko je dežela zopet prišla pod turško vlado.

Pod Karadjordjevičem se je tudi bilo osnovalo več šol, ki so vse propale ob ustanku 1804. Potem se je šolstvo začelo razvijati še le po 1815. letu, ko je dežela zopet svobodneja postala.

Leta 1820. je bilo okoli 20 osnovnih šol. Leta 1836. je pa bilo v Srbiji 744.686 prebivalcev, 61 šol, 2511 učencev, torej je bilo na 12000 prebivalcev še le jedna šola in na 296 prebivalcev jeden učenec. Od tedaj so se razmere znatno zboljšale. Predlanskim je bilo v Srbiji 2.020.000 prebivalcev, 671 ljudskih šol s 50.860 učenci, torej na 3.010 ljudi jedna šola ali na 39 prebivalcev jeden učenec. 20% šol pride na mesta, 80% pa na vasi. V mestih je jedna šola na 1882 prebivalcev, na deželi pa še le na 3.292 prebivalcev.

Šole pobajajo največ le dečki. Deklice je v šolah le 13 odstotkov. To prihaja od tod, ker narod misli, da je šolska olik le moškemu potrebna, ženske pa tudi lahko shajajo brez nje. Na kmetih skoro nobeno dekle ne hodi v šolo, drugače seveda je v mestih, kjer uradniki pošiljajo svoje hčere v šole. Po mestih je v šolah 42% učenek, na deželi pa le 0.5%.

Kakor je naravno, je večina šol jednorazrednih pa je tudi večrazrednic. V mestih 15 petrazrednic

in 6 sestrazrednic. Ostale šole imajo po manj razredov.

Znanje pisanja in čitanja še v Srbiji ni posebno razširjeno, če tudi se vedno veča. Srbi so v tem oziru daleč zaostali za Bolgari, kateri so dlje zdihovali pod izesom turškim. Sedaj v Srbiji le 12% prebivalstva zna čitati in pisati. Leta 1882. se je izdal sicer zakon, da mora vsak otrok šest let obiskavati šolo, pa ta zakon se še ni mogel dosedaj ni izvesti, ker primanjkuje šol, zlasti pa učiteljev. V več krajih so že postavili šolsko poslopje, pa ne dobe učitelja.

Učitelje plačujejo v Srbiji iz državnega zaklada in občine pa skrbijo za druge potrebščine. Tudi država skrbi za izdajo šolskih knjig. V ljudskih šolah v Srbiji poučuje se veronauk, srbsčina (s čitanjem staroslovenščine), zemljepis, občna in srbska zgodovina, računsko in geometrično oblikoslovje, poznanje prirode, kmetijstvo, risanje in lepomis, petje in telovadbo. V ženskih šolah se uče tudi ženska ročna dela.

Država izdaje za ljudske šole na leto blizu milijona dinarjev, občine pa le nekoliko manj. Toliko o ljudskih šolah srbskih, o srednjih in velikih šolah govorili bomo drugikrat.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšna številka našega lista zaplenila je c. kr. deželna vlada zaradi „Poslanega“, v katerem je g. Filip Andlovic, mizarjski mojster v Vipavi, gospodu c. kr. okrajnemu glavarju v Postojini povedal svoje mnenje. Današnja številka ima štiri strani priloge.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je daroval velečastni Zagorski župnik, g. Jak. Gros, 5 gld. Zavednega domoljuba naj Bog živi!

— (Obe predstavi v korist podpor-nemu društvu velikošolcev na Dunaji) prinesli sta čistih dohodkov 250 gld., katera vsota se je poslala rečenemu društvu.

— (Prvi maj) pričel je dobro. Jutro bilo je krasno in šetališča pod Tivoli in na Rožniku so kar mrgolela sprehajalcev. Za gimnazijce letos prvi maj ni tako vesel, kakor druga leta, kajti letos ni nobenega izleta, to pa zaradi tega ne, ker so v nekaterih razredih imeli ponarejene ključke do katedra in v njem ležečega takozvanega „Gauča“. Čuje se, da bo par dijakov zaradi tega izključenih. Realci praznujejo danes svoje „majesle“.

— („Glasbena Matica“ v Ljubljani priredi šolski koncert z gojenci glasbene šole v soboto dne 4. maja 1889. leta v redutni dvorani zvečer ob 7. uri. Vspored: 1. Chr. de Gluck: Overtura iz opere „Ifigenija v Avliidi“; svira orkester gojencev Maticne glasbene šole in igrajo osmoročno na klavirji: gospodič. Terezija Bučar, Ana Lukman, Marija Moos in g. Vlad. Ravnikar. 2. a) Čajkovsky: „Nokturna“ v cis-mol; b) Fr. Chopin: „Poloneza“ v cis mol; igra na klavirji gospica Olga Sittig. 3. Fr. Gerbič: „Lovska“; mešan zbor s spremljevanjem lesnih rogov; pojó vsi gojenci Mat. glasbene šole. 4. Ant. Dvořak: „Filip-Jakobova noč“; igrata čveteroročno na klavirji gospodč. Lujiza Daneš in Ivana Meden. 5. Stan. Moniuszko: Recitativ in Dumka iz opere „Halka“; poje g. Fran Bučar, na klavirji spremlja gospdč. Ter. Bučar. 6. Fr. Chopin: „Rondo concertante“; na dva klavirja igrata gospdč. Ana Moos in Adela Pfeifer. 7. F. Mendelssohn-Barth: „Gospod, po celem svetu moč je Tvoja znana“; mešan zbor s samospevi, s spremljevanjem šolskega orkestra in klavirja, poje mešan zbor Maticne glasbene šole. Samospeve pojó: gspdč. Pavlina Götzel, Katarina Sevnik in Ter. Bučar. Sedeži so rezervirani za čast. dame. V pokritje troškov te javne skušnje nastavila se je za neude ustopnina 60 krajcarjev. Pripstop k temu koncertu je vsa kemu dovoljen.

— (Poročil) se je včeraj g. Anton Rosina, sodiški pristav v Ribnici, z gospodično Juvancičevno iz Radeč pri Zidanem mostu.

— (Gospod dr. Gustav Ipavic) poklonil je „Slovenskemu pevskemu društvu“ dve novi skladbi za mešani zbor. Skladbi sta krasni in se bodeta peli pri velikem pevskem zboru dne 4. avgusta 1889. Odbor dal je potrebne glasove ponatisniti, da se bodo v kratkem razposlali.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima svoj osmi večer v soboto 4. maja t. l. v restavraciji „Zur goldenen Kugel“ I Am Hof štev. 10 mezzanin. — Na dnevnem redu je govor g. dr. M.

Murka: „Spomini na Rusijo“. — Začetek točno ob osmi uri. — S tem vabijo se na Dunaji biva-joči Slovenci, da se udeležijo v obilnem številu tega večera.

— (Majski avancement.) Pri domačih oddelkih vojske zaznamovati so sledeče premembe: generalnega štaba načelnik pri tretjem voji, Pavel Lukić, imenovan je polkovnikom, pri pehoti so imenovani majorji stotniki prvega razreda Karol Merizzi 17. polka pri 62. polku, Anton Hell 97. polka pri 71. polku in Josip baron Schmidburg 19. lov-skega batalijona pri 97. polku; stotniki prvega razreda imenovani so stotniki drugega razreda Ernest Matanović in Ludovik Hipssich 17. peš-polka, Karol Čanič in Henrik Lang 97. peš-polka; stotnikom drugega razreda je imenovan nad-poročnik Matija Kump 17. polka; nadporočniki poročniki Ivan Balzar 17., Karol Witzler in Konrad Christianović 97. polka; poročniki kadetje-častniški namestniki Josip Nadler 17., Josip Erlau 97. polka in Evgen Zaccaria, pridodeljen bosnijskemu pešba-talijonu št. 4, nadkomplet v 17. polku; pri lovcih: stotnikom prvega razreda je ime-novan stotnik drugega razreda Fedor Bamberg 7. batalijona, nadporočnikom poročnik Klet Pichler, 7. batalijona; pri topništvu: stotnikom drugega raz-reda Alojzij Kalteis, nadporočnikom poročnik Henrik Müller, poročnikom častniški namestnik Josip Bau-meister — vsi trije pri teškej baterijski diviziji št. 5. Nadzdravnik dr. Ignacij Danneberg 17. peš-polka je imenovan polkovnim zdravnikom II. raz-reda, računski podčastnik Sigmund Nagou 7. lov-skega batalijona, je imenovan računskim poročnikom pri 17. pešpolku.

— (Občni zbor ces. kr. kmetijske družbe za Kranjsko) bode v četrtek dne 23. maja t. l. ob 1/2 9. uri dopoludne v dvorani mestne hiše Ljubljanske. Vzpored: 1. Prvomestnik prične zborovanje. 2. Poročilo o delovanju glavnega odbora l. 1888. 3. Predložitev družbenega računa za leto 1888. in proračuna za leto 1890. (Račun in proračun dopošljata se gg. družabnikom še ob pravem času, razpoložena sta pa v pregled v pisarni kmetijske družbe.) 4. Volitev družbenega predsed-nika. 5. Imenovanje tajnika na podlagi § 12. novih družbenih pravil. 6. Volitev treh odbornikov v glavni odbor namesto po družbenih pravilih izstopivših gg. odbornikov H. bar. Lazarinija, cesarskega svetnika J. Murnika in vodje Frana Povšeta. 7. Poročila in predlogi odborovi, mej njimi tudi predlog, kako ravnati z drevjem, ki je vzgojeno v družbini drevesnici. 8. Poročila in predlogi podružnič. 9. Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov.

— („Učiteljski Tovariš“) ima v 8. številki nastopno vsebino: Maj. — Domača vzgoja. Piše Jakob Dimnik. — Svitoslav i Danica. — O šolskih vrtéh. (Govor V. Ribnikarja). — Iz šole za šolo. — Pogovor o vremenu. — Književnost. — Prvo zborovanje „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Ljubljani dne 22. in 23. aprila 1889. l. — Dopisi. — Premena pri učiteljstvu.

— („Kmetovalec“) ima v 8. številki na-stopno vsebino: Požlahtnitev zelenečih ameriških trt. — Državni melioracijski zaklad in dežela Kranjska. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti ces. kr. kmetijske družbe kranjske.

— (Južna železnica) je za poletno dobo od 1. maja do 15. septembra 1889 znatno znižala voznino na progah Gradec-Budimpešta, mej Gradcem in postajami na progi Gossensass-Inomost, mej postajami na progah Trst-Ljubljana-Maribor-Gorica-Nabrežina in Reka-Št. Peter na jedni in po-stajami na progi Dolenji Dravbreg-Franzensfeste in Kufstein-Avio na drugi strani za daljave nad 133 kilometrov izdajajo se za znižano ceno sezonski tour- in retour-listi, kakor je razvidno v dotični, tam povedani izdani knjižici.

— (V Ljubljani nico pal) je predvčeraj zvečer sedemletni sin klobučarja Debevca. Otroci ska-kali so po nabrežji, pri tem se je omenjenemu dečku spodrsnilo, ali ga je kdo sunil, da je pal v vodo. Ker je Ljubljana sedaj precej narasla, bila je nevarnost velika. K sreči pa se je našel rešitelj. Anton Makovec, mlad črevljarski pomagač skočil je v reko in z velikim naporom spravil že neza-vestnega dečka na nabrežje. Pogumni rešitelj si je gotovo zaslužil določeno nagrado.

— (Koliko je judovskih odvetnikov na Češkem.) Na Češkem je vseh odvetnikov skupaj 742, od katerih je 328 Čehov, 188 Nemcev

in 226 Judov. V sami Pragi je 68 čeških, 41 nemških in 98 judovskih odvetnikov. Po deželi je največ judovskih odvetnikov v nemških predelih, kar priča, da se Judje ne morejo ugnjezditi mej Čehi. Vseh Judov na Češkem je okolo 100.000. Ker mladi Judje kar deró mej juriste in ker zdanja vlada vsaj nekoliko pazi, da judje ne zasedejo preveč sodniških stolov, posvečevali se bodo sinovi izvoljenega ljudstva odvetništvu, in kaj to pomenja za razvijanje pravnih pojmov, ve tisti ki pozna na-rodna svojstva Judov.

— („Slovanstvo v svych zpěvech.“) Nedavno omenili smo, da g. Ludvik Kuba v Poděbradech pod tem naslovom izdaje pesmi vseh slovanskih narodov. Zdaj so na vrsti slovenske pesni, ki bodo obsežale 8 snopičev na 256 str. Vseh 8 snopičev stalo bode 3 gld. 20 kr. Naroča se pa lahko, na kolikor snopičev kdo hoče. V došlem nam 42. in 43. snopiči nahajamo naslednje pesni: „Po jezeru bliz' Triglava — Pijmo ga, pijmo! — Kaj pa ti, pobič? — Saj sem ti pravil mnogokrat. — Mi Slovenci vinca ne predamo. — Eno petje sem slišal. — Zajček teče, zajček teče. — Ko b' sodov ne b'lo. — Oj, bratec le pij! — Jaz pa pojdem na Gorenjsko. — Štirje fantje igrajo. — Men' vse eno je! — Grenka smrt na duri kljuka. — Bog je stvaril zemljo. — Bratci veseli vsi. — Ko sem k nej peršou. — Juha! zmiraj veselo! — Dober večer, dober večer. — Pod lipico ljubljansko. — V nedeljo jutro vstala bom. — Majol'ka bod' po-zdravljena! — Tlaka m' je ukazana. — Slišala sem tičko pet. — Eno si zapojmo! — Kolikor kapljic, toliko let. — V Gorjah zvoni. — Dol' za turškim gričem. — Sladko je vince. — Ljublan'ca, Ljublan'ca! — Bod' moja, bod' moja. — O moj šo-cja je šeu. — Ko bi moj ljubče vedeu to“. Vsega vkupe 53 pesnij v slovenskem izvirniku in v češkem prevodu in z notami za štiri moške glasove in za klavir. Tisk je jako lep, cena pa tako nizka, da skoro ne umejemo, kako se more toliko blaga dati za tako neznamen znesek.

— (Nova knjiga) izšla je pod naslovom: „Roman. Rodbinska sreča. Ruski spisal grof L. N. Tolstoj. Poslovenil P. M. Podravski. V Ljubljani. Založil in izdal J. Giontini 1889. Tiskal Šeber v Postojini. 173 str. Cena broš. 40 kr., v platno vezani 70 kr., po pošti 5 kr. več. Oblika je prav lična, prevod pa, kolikor smo v naglici pregledali, gladek, gledé romana samega je dovolj opomba, da je od slavnega romanopisca L. N. Tolstega.

— (Divjih petelinov) je tudi letos mnogo. V Šent Vidu nad Ljubljano ustrelili so dva. Po-sebno ugoden kraj pa je Dobrava, kajti ondu jih še vedno šest poje, dasi so jih že pet postrelili. V Poljanski dolini in okolu Žirov pa je gotovo še boljši lov.

— (Iz Cerknega) se piše: Pretekli četrtek bila je naša vas silno vznemirjena in to zaradi groznega dogodka. Posestnik Jakob Laharnar iz Novakov odšel je ob 1/2 7. od tukaj. Spremljal ga je Janez Kosmač. Mej potom sta se eporekla, Kosmač potegne nož iz žepa in sune Laharnarja v srce, da se je takoj mrtev zgrudil. Morilca so še isto noč prijeli in odpeljali v zapor.

— (Sreča in nesreča.) Posestniku Švabu v Gribljah se je sanjalo, da vidi tri može, na ka-terih oblačilih so bile tri številke napisane, te šte-vilke si je zapomnil in jih je potem v Metliki v loterijo stavil. Prigodilo se je, da so vse tri šte-vilke v Trstu bile potegnene, tako da je Švab lepih 732 gld. dobil. S 400 gld. je poplačal dol-gove, 300 gld. je pa imel v mošnji spravljanih. Ko je pa krave krmil, padel mu je med krmo mošnji-ček, v katerem je bilo 332 gld. Požrešna krava je pa hitro vse pogoltnila. Ves jezen ni vedel, kaj bi s požrešno kravo počel. Sosedje so mu odsve-tovali, da naj krave ne zakolje, ker je krava go-tovo že mošnjo z bankovci prebavila. Švab ni mogel te krave več gledati, ker mu je toliko škode nare-dila, ter jo je naposled prodal. „Dolenjske Novice“.

— (Za kolkovanje srečk,) pri sodiščih uloženi, podaljšan je rok do 31. t. m. Podaljšanje pa velja le za one srečke, ki so se pred 29. mar-cem t. l. pri sodiščih uložile.

— (Dodatek k zakonu z dné 28. mar-cija 1889, drž. zak. št. 32.) Vsled na-redbe pravosodnega ministerstva podaljšan se je rok za kolkovanje obveznic s premijami uloženi pri sodiščih, in sicer za civilni depozitni urad na Du-naji do uštetega 31. julija 1889 in se za vse druge depozitne urade do uštetega 31. maja 1889. Po

daljšani rok zadeva pa le one srečke, katere so se uložile pri sodiščih pred dnem 29. marcija 1889. Da se bode napominano kolekovanje sedaj še zvr-šilo, ni treba za to posebe prositi finančnih obla-ster, marveč zadostuje če se v objavi navedejo de-pozitnemu uradu tehni razlogi, kateri so ovirali kolekovanje v dosedanjem zakonito določenem roku.

— (Odbor Slov. pevskega društva na Ptuji) vabi vse svoje izvršujoče člane, da se ude-leže Vodnikove slavnosti o binokostih v Ljubljani. Kdor se hoče te slavnosti kot ud Slov. pev. dru-štva udeležiti in sodelovati, naj to nemudoma na-znani odboru, da mu priskrbi od „Glasbene Ma-tice“ potrebne glasove slavnostne kantate.

— (Iz Šoštanja) se nam piše: „Na mnoga vprašanja usojamo si s tem javiti, da se je za izlet „Pevskega zbora Šaleške Čitalnice“ odločil 19. maj. Kakor vsestranske priprave in splošno za-nimanje bližnjih narodnih društev kaže, bode vese-lica povodom tega izleta v Žalci v istini izborna.

— (Vinarsko in sadjarsko društvo v Dornbergu) priredi kakor navadno vsako leto tudi letos razstavo vin in sicer dne 5. maja v šol-skem poslopji. Popoludne bode tombola s primer-nimi dobitki, namreč sodček vina za tombolo in kmetijsko orodje za druge dobitke. Po končani tom-boli pokušalo se bo vino sploh, posebno pa ono, katero za to postavljena komisija c. kr. kmetijskega društva v Gorici kot dobro spozna. K tej razstavi vabi odbor vse prijatelje vinoreje in kmetijstva sploh, posebno pa vinotrzce. Tem bode posebna prilika izbrati si vina, katera so še naprodaj in zvedeti tudi ceno. Nadejamo se obilne udeležitve.

— („Ogersko-Francoska zavarovalna družba.“ Ko smo pred nedavnim poro-čali o obupnem stanju te tudi po Slovenskem po-slujoče zavarovalnice, dejali smo, da avstrijska vlada skoro gotovo ne bode dovolila v fuzijo s „Feniksom“. To naše mnenje potrjuje se. Dunajski listi namreč poročajo, da se je vladni komisar pri poslednji seji upravnega odbora „Féniksovega“ odločno izrazil, da bi vlada nikakor ne mogla privoliti v to, da bi se združila „Féniks“ in „Oger-sko-Francoska“.

— (Pri žrebanji kreditnih srečk) za-dela prvi dobiček ser. 3619 št. 29. Ser. 333 št. 5 zadela 30 000 gld., ser. 4125 št. 7 pa 15.000 gld.

— (Žrebanje srečk 1860. l.) bilo je včeraj. Prvi dobiček s 300.000 gld. zadela je ser. 13.441 št. 4, drugi dobiček s 50.000 gld. ser. 18.465 št. 6, tretjega s 25.000 gld. ser. 8696 št. 7. Po 10.000 gld. zadeli sta ser. 6043 št. 2 in ser. 1858 št. 8, po 5000 gld. ser. 1365 št. 12, ser. 1397 št. 5, ser. 2620 št. 15, ser. 2783 št. 16, ser. 6596 št. 13, ser. 8509 št. 12, ser. 13.087 št. 14, ser. 13.285 št. 3, ser. 13.354 št. 17, ser. 17.048 št. 11, ser. 17.178 št. 3, ser. 17.254 št. 15, ser. 17.770 št. 16, ser. 17.795 št. 1 in ser. 19.164 št. 8.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 30. aprila. Deželnozborske vo-litve bodo: v kmetskih občinah dne 2. julija, v mestih 5. julija, v trgovinski zbornici 10. ju-lija, v veleposestvu 15. julija.

Kajira 30. aprila. Vest, da je Kartum vzet in da je Mahdi ubežal, se potrjuje.

Dunaj 1. maja. Cesar odpelje se zve-čer v Steinhau na lov na divje peteline in se v petek z bavorskim princem Leopoldom zopet vrne.

Dunaj 1. maja. Katoliškega shoda šol-ski odsek vsprejel resolucijo, da se v Solnem-gradu ustanovi katoliško vseučilišče. Mej ob-ravnavo opomnil Opitz, da bi ustanovitev tega vseučilišča stala šest milijonov gold. Poslanec Karlon opazil, da bi zgradba vseučilišča stala pet milijonov, vzdrževanje pa kapital petnajstih milijonov. Bodo li doneski dohajali, kakor do-slej, potem bode treba 4000 let, da se nabere potrebna vsota. Lienbacher rekel, da se ne treba plašiti pred številkami. On je govoril z Gaučem o pravnem vprašanji. Gauč je rekel: Ako imate denar, potem imate tudi vseučilišče. Deželni glavar Chorinsky je izračunal, da bi sedanji doneski z obrestmi in obrestij obrestmi v 96 letih narasli do potrebne vsote. Ovire proti ustanovitvi se po državnih osnovnih za-konih ni bati. Odsek vsprejel resolucijo, v ka-teri se obžaluje, da se na vseučiliške stolice imenujejo nekatoliki in brezverski ljudje.

Peterburg 1. maja. Objavil se je zakon, da se imajo od ostalin inostranskih podanikov v Rusiji plačevati isti davki, kakor od ostalin ruskih državljanov, to je: 1—8 odstotkov.

Pariz 1. maja. Borza ostane dne 6. t. m. zaprta, ker bodo na dan otvoritve razstave zaprti vsi denarni zavodi in vse menjalnice.

Pariz 1. maja. Včeraj bila huda nevihta. Dočim so Pariz zakrivali temni oblaki, obsevalo je solnce vrhunec Eifflovega stolpa, ki se je videl kakor velikansk vso razstavo braneč strelovod.

Luksemburg 1. maja. Kralj naznanil vojvodi Nassauskemu, da dne 3. maja sam vlado prevzame. Zbornica bode jutri vsprejela naznanilo regenta, da regentstvo preneha. Vojvoda odpotuje jutri zvečer.

Berolin 1. maja. S Samoe se javlja: Po dogovoru z drugimi načelniki izrekel Malietoa korvetnemu kapitanu Erardu slovesno obžalovanje na svojem prejšnjem ravnanju, proseč, da bi cesar to, kar je bilo, zmatral poravnano. Cesar odločil vsled tega da se Malietoa izpusti.

London 1. maja. Dolenja zbornica vsprejela s 113 proti 103 glasom navzlic nasprotju vlade Samuel Smittov predlog proti sedanjim fiskalnim sistemom glede prodajanja opojnih pijač in opijuma.

Bukurešt 2. maja. Povodom prihoda prestolonaslednikovega mesto sijajno razsvetljeno. Vojaki napravili mirozov z baklado. Kralj, kraljica in prestolonaslednik peljali se po mestu, burno pozdravljani. Red uzoren. — „Monitorul“ objavlja kraljevo pismo ministrskemu predsedniku, v katerem se poudarja, kako važna je izvršitev zakona, vsled katerega se bodo državna zemljišča kmetom prodajala. To bode imelo koristne posledice za blaginjo dežele in prebivalstva, čegar marljivost kralj z največjim zadoščenjem pripoznava.

Berolin 2. maja. „Norddeutsche“ piše: Sedaj, ko so policijskega nadzornika Wohlgemutha iz Mühlhausena izpustili, šlo bo za to, da se dobi pojasnilo in eventualno zadoščenje za švicarskih oblastev postopanje, ki je v protislovju z narodnopravnimi navadami in sosednimi razmerami. Naravno, da je le silobran, ako si švicarskih sosedov policija prizadeva, zavarovati svoje dežele pred posledicami prekucijških prizadevanj, katera se v Švici dopuščajo in po uradnikih in oblastvih pospešujejo. Ako bi se policiji ne posrečilo, pridobiti si dovoljenega varstva proti spletkam in nakanam, prihajajočim iz Švice, bili bi sosedje prisiljeni, iskati varstva v strožji kontroli in v omejitvi prometa na meji.

Razne vesti.

* (Dela grofa Leva Tolstega) slavnega ruskega romanopisca izdaje znani knjigar Otto v Pragi v češkem prevodu. Dosedaj sta izšla dva zvezka. Cena vsakemu zvesku 1 gld. 80 kr. Prevod je jako dober.

* (Čehi in svetovna razstava v Parizu.) Čehi nameravajo udeležiti se razstave v Parizu. Postaviti mislijo ondu češko gostilno, da seznanijo Francoze s češkim pivom in češko kuhinjo. Ondu nameravajo tudi dati koncerte, na katerih se bodo igrali le proizvođači čeških skladateljev.

* (Spomenik ruske vojne s Turčijo) 1828. leta postavili bodo mej Izmajlom in Reni petindvajset sežnjav od Dunavskega obrežja z napisom obrnenim proti samostanu sv. Terepontija, na tako imenovanem „Carskem drevoredu“. Spomenik, ki bode tehtal 2500 pudov (pud = 40 ruskih funtov) izdelan je že v delarnici jugozapadne ruske železnice v Odesi. Veljal bode 15.000 rubljev. Uliče iz surovega železa v podobi obiliska z odsekanim vrhom. Napis na njem je: „Tukaj je dne 26. maja 1828. leta car Nikolaj peljal čez reko vojsko ter jej pokazal pot do slave.“ Na zadnji strani je pa napis: „Postavljen v 1889. letu“. Pod tem naslovom je trdno prabit zlati orel. Na štirih straneh spomenika postavljeni bodo štirje topovi, vzeti Turkom v tej vojski; in bodo okrog nasadili drevesa.

* (Število blaznih) v gorenjeavstrijski deželni blaznici znašalo je koncem meseca marca tega leta 460, in sicer 237 moških in 223 ženskih. To je primeroma z malo kronovino grozno visoko število nesrečnih duhobolnih.

* (Katoliki v Zjedinenih državah.) Sedaj je kakor 100 let, ko se je osnovala prva katoliška biskupija v Zjedinenih državah. Sedaj je

pa že ondu 12 milijonov katolikov, torej petina vsega prebivalstva.

* (Ustanova za razstavo.) Nek mecen v Parizu, ki ima staro egiptsko ime Osiris je poslal odboru za Pariško razstavo 100.000 frankov z dolobčo, da se da 50.000 frankov za darilo onemu, ki bode razstavil najdovršenejši umetni ali obrtnijski predmet, ostalih 50.000 pa dobe oni, ki so pomagali izdelovati dotični predmet.

* (Požar.) Velika parna žaga Ortliebova v Vatra-Moldavici v Bukovini pogorela je 28. m. m. z obilim lesom vred. Škoda ceni se nad 300.000 gld.

* (Novo pokopališče.) V Budejčevih otvorili so 23. m. m. novo občinsko pokopališče, katero obsega 16 oral in ima prostora za 16.000 gomil. Pokopališče blagoslovil je škof dr. Rziha.

* (Zgodovinski važen ples) bil je dne 29. m. m. v Novem Yorku. Tedaj je minulo sto let, ko je bil Washington voljen prvim predsednikom Zjedinenih držav in v ta spomin priredili so ta ples. Udeležili so se ga predsednik, podpredsednik Zjedinenih držav, guvernerji vseh držav in teritorij severnoameriških in vsa elita Novoroška. Kadrljo je plesalo 32 parov, kateri so vsi direktni potomci onih mož in ženskih, ki so bili na plesu pred 100 leti, ko so se Zjedinjene države bile osnovala.

* (Železnične nezgode.) Na Reško-Karlovske železnični progi trčila sta vkupe 27. m. m. prazna lokomotiva in tovorni vlak, pri kateri neprilici je bil strojevodja ranjen. Lokomotiva zaletela se je z vso silo v tovorni vlak, prišedši iz Karlovca. Strojevodja je na lokomotivi bržkone spal, ker ni ustavil stroja, marveč ne zmenivši se za znamenja, brzo vozil preko postaje meni nič tebi nič dalje. — Iz Novega Yorka se pa javlja 29. m. m., da je v Hamiltonu (v Ontariji) skočil osebni vlak s tiru. Potniki peljali so se v Washington k slavnosti, katera se je vršila v čast novemu predsedstvu. — Dvajset oseb je mrtvih in 12 pa smrtno ranjenih.

* (Čudno etiketno vprašanje.) Angleški najvišji obredar pri dvoru je pisal debelo knjigo o tem, koliko sme volne biti primešane v svilnatih nogovcih, da še veljajo za svilnate in se sme ž njimi k dvoru.

Zahvala.

Vsem častitim damam in gospodom, ki so sodelovali pri obeh predstavah v korist podpornemu društvu velikošolcev na Dunaji, in vsem onim, ki so pripomogli k lepemu uspehu, izreka najtoplejšo zahvalo

Marija Murnikova.

prinaša v 5. zvezku naslednjo vsebino: 1. Gorazd: Ukrajinska balada. — 2. Mária. Moja prijateljica. Povest. (Konec.) — 3. Jos. Apih: Statistika članov „Matice Slovenske“ poleg stanov. (Konec.) — 4. Podlimbarski: Strijčevi darovi. — 5. Dr. M. Murko: V provinciji na Ruskem. Potopis. — 6. Ferdinand Seidl: O menjavi topline v Ljubljani. (Dalje.) — Dr. K. Štrekelj: Jezikoslovne mrvce. (Dalje.) — 8. Janko Kersnik: „Rošlin in Vrjanko“. Povest. (Dalje.) — 9. L. Pintar: Akrostihon v Prešernovih sonetih. — 10. Fr. Levec: Matej Cigale f. — 11. V. Holz: Janez Šubic f. — 12. Listek: Bibliografija slovenska. — Pisateljsko podporno društvo. — Dramatično društvo. — Od odbora podpornega društva za slovenske velikošolce. — Muzejsko društvo. — Anton Chitussi. — Archaeologische Karte von Krain. — Janko Jurkovič. — „Ljubljanski Zvon“ in njegov urednik pred državnim zborom. — Listnica.

„LJUBLJANSKI ZVON“ stoji: za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

— (Zasledeni ponarejalci ustne vode.) Bilo je že omenjeno, da v obče po vsem civilizovanem svetu tako priljubljeno in razširjeno Anatherin ustno vodo zobozdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji zlasti na Ogerskem v velike meri ponarejajo in kvarijo. Ko je izdelovatelj v Budimpešti osnoval generalno zastopstvo za Ogersko, zmatral je načelnik generalnega zastopstva za dolžnost svojo, nastopiti večje potovanje po Ogerski, da jedenkrat naredi konec tem sleparijam. Uspeh tega potovanja je bil čudovit. Do sedaj je dal v 9 krajih na 10 mestih kacic 130 steklenic ponarejene Anatherin ustne vode konfiskovati in proti ponarejalcem začeti sodnje korake. To stane sicer precej denarja, toda izdelovatelj hotel je jedenkrat prav korenito potrebiti, ker bi dober glas te že 40 let preskušene vode utegnil trpeti zaradi nespretnih ponarejanj dobičkahalnih ljudi. Da se ponarejalcem delo oteži in koristi velicemu občinstvu, sklenil je izdelovatelj, steklenice povekšati za polovico prejšnje količine. Izdelovatelj rad to žrtvuje z nado, da se bode občinstvo v bodoče bolj varovalo pred pokvarjenimi, ponarejenimi in družimi ničvrednimi in nekoristnimi sredstvi. Cena Anatherinove ustne vode dr. J. G. Poppa je po velikosti steklenice 50 kr. do gld. 1.— in gld. 1.40. Zahtevaj je dr. Poppa Anatherin ustno vodo, ker te sicer lahko prevarijo. To ustno vodo ima dvorni zobozdravnik dr. J. G. Poppa na Dunaji, kjer naj se pismeno naroči, in vse lekarne, droguerije in parfumerije. (617—16)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-9)

I. izkaz

darov za Miroslava Vilharja spomenik:

Zaklad, kateri je imela „Matica Slovenska“ v oskrbi, koncem leta 1888.	340 gld.	—	kr.
Gospa Pivčanka	50	—	—
Donesek bralnega društva v Zagorji na Notranjskem: čisti dohodek veselice 1. januarja t. l.	40	61	—
„Čitalnice v Postojni: čisti dohodek veselice 17. februarja t. l.	52	—	—
„bralnega društva „Mir“ v Sv. Petru na Notranjskem: čisti dohodek veselice dne 14. febr. t. l.	42	40	—
Po gđ. Elizi Železnik so darovali:			
Gospa N. Skvarče, posestnica v Rovtahn	10	—	—
„J. Vrhovska	5	—	—
Gospodičina M. Šumi v Kranji	2	—	—
„F. Šumi v Kranji	2	—	—
Gospod J. Čiperle, častnik na Dunaji	2	—	—
„J. Čuček, župan v Knežaku	2	—	—
„L. Svetec, c. kr. notar in deželni poslanec v Litiji	2	—	—
„M. Gabrovšek v Ljubljani	2	—	—
Gospa M. Domfelj v Zagorji na Notranjskem	1	50	—
Gospod J. Starč v Ljubljani	1	—	—
„R. Pukl, notarski koncipijent na Dunaji	1	—	—
„J. Zalaznik, pek. mojster v Ljubljani	1	—	—
„M. Kokalj, c. kr. uradnik v Ljubljani	1	—	—
„J. Mazi, hišni posestnik v Rovtahn	1	—	—
Gospa M. Princ v Zagorji na Notranjskem	1	—	—
„M. Svetec v Litiji	1	—	—
„A. Trošt, posestnica v Pograjah	1	—	—
Gospodičina A. Jenko v Litiji	1	—	—
„N. Feifer v Kranji	1	—	—
„Eliza v Ljubljani	1	—	—
„Josipina v Ljubljani	1	—	—
Gospa M. Mazi, posestnica v Rovtahn	—	60	—
„T. Pavlin, posestnica v Rovtahn	—	50	—
„M. Vončina v Litiji	—	50	—
Gospodičina J. Tomšič v Vel. Laščah	—	50	—
„M. Demšar v Litiji	—	50	—
„Dragica v Zagorji na Notranjskem	—	50	—
„Emica v Kranji	—	50	—
„Ivanka na Vrhniki	—	50	—
Skupaj	569 gld.	61.	kr.

ODBOR.

Loterijske srečke 1. maja.

V Brnu: 57, 28, 41, 70, 47.

Tuji:

30. aprila.

Pri **Malič**: Spörr iz Trsta. — Korošic z Reke. — Koritnik iz Gorice. — Menotti, Mazzaratti iz Trsta. — Kircher iz Inomosta. — Regalli, Grünhut, Kroschl z Dunaja. — Rlement iz Brna. — Ortofer iz Linca. Pri **Slonu**: Dolenc z Grma. — Karres iz Brna. — Wertteimer, Henkel, Wunderlich, Echinge, Carra in Lukselich z Dunaja. — Sandernioli iz Cerknice. — Treven iz Idrije. — Bnoggiser iz Florence. Pri **Južnem kolodvoru**: Čardež iz Poljan. — Nesini iz Litije. — Tome iz Starega trga. Pri **Bavarskem dvoru**: Pfner s Češkega.

Umrli so v Ljubljani:

30. aprila: Josip Mantuani, bivši krojač, 72 let, Gradisce št. 11, za oslabljenjem. — Pavl Cecco, delavec, 38 let, Poljanski nasip št. 50, za plućnico. 1. maja: Jakob Mihelič, črevljarjev sin, 7 let, Vegove ulice št. 12, za škrlatno in davico.

V deželnej bolnici:

27. aprila: Marija Božnar, kajzarjeva hči, 1 leto, za angino. 28. aprila: Marija Selan, kajzarjeva hči, 2 mes., za jetiko.

Tržne cene v Ljubljani

dne 1. maja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 83	Špeh povojen, kgr.	— 66
Rež, „	4 50	Surovo maslo, „	— 80
Ječmen, „	4 50	Jajce, jedno „	— 15
Oves, „	3 —	Mleko, liter „	— 7
Ajda, „	4 50	Goveje meso, kgr.	— 54
Proso, „	5 —	Telečje „	— 50
Koruz, „	5 —	Svinjsko „	— 52
Krompir, „	2 85	Koštrunovo „	— 34
Leča, „	12 —	Pišanec „	— 60
Grah, „	13 —	Golob „	— 18
Fižol, „	11 —	Seno, 100 kilo „	2 50
Maslo, kgr.	— 84	Slama, „	2 32
Mast, „	— 70	Drva, trda, 4 metr.	6 35
Špeh frišen „	— 56	„ mehka, 4 „	4 25

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. aprila	7. zjutraj	734.9 mm.	9.4° C	brevz.	megla.	0.00 mm.
	2. popol.	733.9 mm.	14.8° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	733.9 mm.	10.6° C	sl. jz.	obl.	
1. maja	7. zjutraj	734.8 mm.	17.0° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	734.8 mm.	20.2° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	734.9 mm.	12.6° C	brevz.	jas.	

Srednja temperatura 14.3° in 16.6°, za 3.2° in 5.3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 2 maja t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

	včera	danes
Papirna renta	85-85	86-05
Srebrna renta	86-05	86-20
Zlata renta	110-75	110-30
5% marcna renta	100-85	101-05
Akcije narodne banke	896-—	896-—
Kreditne akcije	300-—	300-—
London	119-20	118-80
Srebro	—	—
Napol.	9-44 1/2	9-41 1/2
C. kr. cekini	5-62	5-61
Nemške marke	58-15	58-00
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	138 gld.
Državne srečke iz l. 1864	100	180
Ogerska zlata renta 4%	102	80
Ogerska papirna renta 5%	97	30
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	125
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	—
Kreditne srečke	100 gld.	—
Rudolfove srečke	10	21
Akcije anglo-avstr. banke	120	129
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	236	50

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice
v Ljubljani

razpisuje službo

uradnika

z letno plačo 600 gld. (328-1)

Pogoji: znanje knjigovodstva in izvedenost v zemljiški knjigi. Ponudbeniki z lastnim premoženjem imajo prednost.

Pismene ponudbe s spričevali in drugimi dokazili do 20. maja t. l. na odbor.

Ljubljana, dne 1. maja 1889.

Hiši na prodaj.

Prodajam svoji hiši v Spodnji Šiški pri Ljubljani, obe poleg državne ceste, pripravni za vsako obrt. — Hiša št. 29 je pritlična, s kletjo in podstrešnimi sobami, zraven gospodarsko poslopje in vrt. — Hiša št. 117 je jednodnostropna, nova, z veliko kletjo in vrtom. — Pri obeh hišah sta lastna vodnjaka z dobro vodo. — Kup naznanjam.

(307-2) Jakob Burger št. 29 v Spodnji Šiški.

Nekaj čisto novega v dijetetiki

je naravna, veliko v sebi imajoča, z oblastveno koncesijo z umetno, svobodno ogljenčevo kislino nasičena, na novo v trgovino došla

Kostrevniška Rimska slatina pri Rogateci.

Srečno združenje prirode in umetnosti, neprekosljiva dijetetična pijača, kakeršne še dosedaj ni bilo,

rudniško-slatinska sodna voda, zdravjejša, kakor tako imenovana v sifonih napolnjena, bolj se peneča, nego druge nahajajoče se mineralne vode.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, prodajalnicah rudniških vod, pri trgovcih in direktno pri oskrbuistvu Rimske slatine, pošta Rogatec-Slatina (na Štajerskem). (305-2)

Zmeti za vozove (Wagenfedern)

vsake vrste in garantujoč za najboljšo kakovost, prodaja po najnižji ceni (321-2)

tovarna zmetij za vozove
Ernesta Ločnikar-ja & Co. v Ljubljani.
Na zahtevanje se pošljejo ilustrovani ceniki.

Prodajalnica z magazinom,

katera obstoji že nad 30 let ter je bila vedno dobro obiskovana, daje se v najem v Cerknici pri Rakeku sredi trga „pri lipi“, blizu cerkve. Pogoji izvedo se pri lastniku. Oglasila pošljejo naj se podpisane.

Cerknica, dne 1. maja 1889.

Ivan Žitnik,
posestnik.

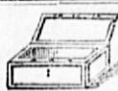
Marijino kopališče

poleg Prul
otvorilo se je dne 1. maja.

Tudi se izdajajo
naročilne karte za kopeli v lese-
nih in kamnitih banjah.

Za mnogobrojni obisk priporoča se

(318-3) Josipina Ziakowski.

Proti ognju varne

železne kasete,

ki se dajo z vijaki pritrditi, kakor tudi

rabljene in nove, proti

ognju varne

BLAGAJNICE

prodaja cenó

S. BERGER, Wien, Bräunerstr. 10.

Brnsko sukno

za elegantne

pomladanske in poletne obleke

v odrezkih po 3-10 m, to je po 4 Dunajske

vatie vsak odrezek, kateri stane

gld. 4.80 iz fine

gld. 6.— iz finejše

gld. 7.75 iz jako fine

10.50 iz najfinejše

pristine ovčje volne.

Nadalje blago za ogrtače, s svilo pretkano grebenasto sukno, letni loden, blago za livreje, blago iz sukanca, ki se sme prati, fino in najfinejše črno sukno za salonske obleke i. t. d. i. t. d. razpošilja proti povzetju zneska kot rečna in solidna dobro znana (106-23)

zaloga sukna

SIEGEL-IMHOF v BRNU.

Izjava: Vsak odrezek je 3-10 m dolg in 136 cm širok, torej zadostuje za celo moško obleko. Tudi se pošlje vsacega blaga toliko metrov, kolikor kdo želi. Jamči se, da se pošlje ravno tako blago, kakor se izbere vzorec.

Uzorci zastoj in franko.

Ravnokar je izšlo:

Rodbinska sreča.

Roman.

Ruski spisal grof L. N. Tolstoj. Poslovenil P. M. Podravski.

Jako vabljivo in mikalno pisan, ki je v Rusiji dosegel velik uspeh.

Cena broširanemu 40 kr., v platno vezanemu 70 kr., po pošti 5 kr. več. (325-1)

J. Giontini-jeva zaloga v Ljubljani.

Prodajalnica

z magazinom in stanovanjem

z dvema sobama in kar zraven spada

odda se v najem 1. junijem 1889. v Žužemberskem trgu hiš. šte. 33 na prijetnem prostoru.

Natančneje poizve se pri gospej Ani Baskvar v Žužemberku. (329-1)

Semena.

Velikansko peso, nemško in domačo deteljo, raznovrstne trave in sočivja

prodaja po najnižji ceni in zanesljivo kaljive

PETER LASSNIK

v Ljubljani.

Poštna naročila se proti poštному povzetju hitro razpošiljajo. (181-17)

Patentovane Strakosch-Boner jeve

stroje za pranje in munge

priporoča (57-17)

ALEXANDER HERZOG

Dunaj, Graben, Bräunerstrasse 6.

Katalogi zastoj in franko.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(825-44)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plozbovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

To doseže le I. Bendiksa iz Št. Valentin (56-20)

c. kr. privilegovana nepremočljiva

hranilna mast za usnje,

potrjena s stotinami spričeval (cene: cela škatlja 1 gld., 1/2 škatlje 50 kr., 1/4 škatlje 25 kr., 1/8 škatlje 12 1/2 kr.); potem za likanje usnja ravnokar patentovana

hranilna tinktura za usnje,

ne lak za usnje ali momentni lik, tudi ne apretura za usnje, marveč bolj oljnato likalno črnilo, katero je preskusilo c. kr. državno vojno ministerstvo ter dovolilo, da se sme rabiti za usnje v c. kr. armadi. Cene: 1 kilo 1 gld. 20 kr., 1 steklenica št. 1: 1 gld., št. 2: 40 kr., št. 3: 20 kr. — Razprodajalcem rabat. Dobiva se v vseh večjih krajih monarhije; v Ljubljani pri gg. Schusnig-u & Weber-ju in A. Krisper-ju. — Svarimo pred ponarejanji! — Prosi se za ponudbe v razprodajanje, kjer še ni založbi.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218-16)

Plznsko uležano pivo.

Usojamo si s tem uljudno naznanjati, da se je točenje našega

uležanega piva

že pričelo in z radostjo pričakujemo mnogobrojnih naročil na ta slavnoznani produkt.

Meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena 1842.

Glavna zaloga: F. SCHEDIWIY, Gradec,
Annenstrasse 19.

(322-1)

Notarski kandidat

z dveletno postavno prakso želi se premestiti. — Ponudbe naj se izvolé poslati g. Bogumižu Brunerju, c. kr. višje deželne sodnije svetovalcu in odvetniku v Kočevji, kateri iz prijaznosti tudi izvestja daje. (315-2)

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI
je izšla knjiga:

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev. Preložil Ivan Gornik.
Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Hiša z vrtom

v dobrem stanu v Ljubljani na Poljanski cesti št. 9 je na prodaj.

Ponudbe vsprejema gospod Ekl ravno tam, pri tleh na desno. (320-2)

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja že mej boleznijo, kakor tudi ob britkeji zgubi presrečno ljubljene brata, oziroma svaka in strijca, gospoda

F. P. VIDICA

posestnika in trgovca,

za pokojniku darovane lepe vence in mnogobrojno udeležitev pri pogrebu, dolžni smo izreči najiskrenejšo in najtoplejšo zahvalo, posebno pa še gospodom čitalniškim pevcem.

V Ljubljani, dne 1. maja 1889.

Žalujejoči ostali.

FRAN CHRISTOPH-ov (314-5)
svetli lak za tla
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.
Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — **Uzori lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**
Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH, IVANU LUCKMANN-U.** izumitelj in jedini izdelovatelj priskega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Trgovina specerijskega, materialnega, barvnega blaga in deželnih pridelkov

na Ptui na Spodnjem Štajerskem

ustanovljena leta 1829. na Glavnem trgu, — sedaj jako dobro obiskovana — se dá takoj v najem ali se tudi proda.

Vprašanja pod naslovom: Viljem Skubitz na Ptui.

(317-2)

Št. 7286.

(310-3)

Glavni zbor

v zmislu postave o bolniškem zavarovanju delavcev z dne 30. marca 1888. leta drž. zak. št. 33

za mesto Ljubljano ustanovljene

okrajne bolniške blagajne

vršil se bode

v četrtek dne 2. maja t. l. ob 7. uri zvečer
v mestni dvorani

z naslednjim dnevnim redom:

1. Volitev bolniškega načelstva.
2. Volitev nadziralnega odbora.
3. Volitev razsodišča.

To se daje na znanje z vabilom, da naj se tega zbora polnoštevilno udeležé zastopniki delo dajočih gospodarjev in od delavcev izvoljeni odbranci.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 25. aprila 1889.

40letni renommée!

Profesorji c. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasche, profesor Schnitzler, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zap. sujejo in priporočajo le pristno in svetovno slavno c. kr. dvornega zobozdravnika

Dr. POPP^a Anatherin ustno vodo

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in ustnim boleznim, priznana voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hkratu rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto,
ohrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih gljivic, za katere je ustna votlina tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začno gniti.

Dr. Popp-a zobna plomba je najboljša, ž njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe.
Dr. Popp-a zeljšeno milo proti spuščajem vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelji.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojno povečanih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40. — Anatherin zobna pasta v puščicah po gld. 1.22. — Aromatična zobna pasta à 35 kr. — Zobni prašek v škatljicah po 63 kr. — Zobna plomba v etuiji gld. 1.—. — Zeljšeno milo à 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po analizi le iz kislin napravljeni preparat, s katerim se zobje prezgodaj uničuje, se izrecno svari. (615-32)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschtz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bönches, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranji: K. Savnik, lekar; Martin Pettau, trgovec; v Škofjeli: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Črnomlju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

J. Deller-jeva

Jedino razprodajo za Kranjsko ima

J. LININGER

v Ljubljani, Rimska cesta 9.

RADGONSKA

Najboljša

mizna in osveževalna pijača.

Preskušeno zdravilo

za katar sapnih organov, protin, revmatizem, želodčne in mehurne bolezni.

najčistejša alkalična

Se ne sme zamenjati z

Radenjsko

kislino.

(209-13)

KISLINA.